



Kære lærere (og elever),

Jeg skriver til jer i forbindelse med samarbejdet mellem Aalborg Universitet, jeres skole og Marstal Søfartsmuseum omkring Marstals maritime kulturarv. Samarbejdet er etableret som et led i et EU-projekt om maritim kulturarv kaldet PERICLES, som Aalborg Universitet er en del af. Jeg sætter stor pris på, at I vil være en del af projektet.

Jeg har haft en overordnet dialog med jeres skoleledelse om projektet, og jeg vil nu gerne i gang med at konkretisere, hvordan samarbejdet skal udmønte sig sammen med jer. Sammen tilrettelægger vi en plan for projektet, det giver mest mulig mening for både jeres elever/jeres undervisningsforløb og for Aalborg Universitet/PERICLES projektet.

Indtil videre har vi talt om, at jeres elever skal indgå i projektet ved at undersøge Marstals maritime kulturarv, som den er kommet til udtryk gennem de seneste generationer. Marstal Søfartsmuseum er meget interesseret i undersøgelsen, da museets viden om den maritime kulturarv primært ligger lidt længere tilbage i historien.

Vi forestiller os, at jeres elever skal foretage nogle interviews med relevante personer, som kan fortælle noget om, hvordan de har været en del af den maritime kulturarv, hvordan de har oplevet det osv. Det vil sikkert være relevant for eleverne at tage fotos og optage video/lyd som en del af dokumentationen.

Resultaterne fra undersøgelsen i form af fotos, info-plakater, evt. videoopstillinger med de interviews eleverne laver, vil blive udstillet på Marstal Søfartsmuseum.

Projektet er rettet mod de ældre klasser – primært til medie-faget, dansk og historie. I forbindelse med udstillingen kan oversættelser af plakat-tekster bruges som fagligt input til tysk- og engelsk undervisningen, hvis det er relevant for jer.

For at komme godt fra start vil jeg gerne mødes med jer og drøfte det videre forløb:

- Nå frem til en fælles forståelse og aftale omkring projektmålene
- Aftale hvilke klassetrin projektet er relevant for, hvilke forskellige aldersrelevante aktiviteter, der skal indgå, og hvilke ressourcer, der er brug for til at gennemføre aktiviteterne (værktøjer, litteratur, økonomi, andet?)
- Drøfte hvordan projektet kan blive relevant for lokalsamfundet
 - Fastlægge en tidslinje til planlægningsopgaver

I forhold til tidsperspektivet, så forløber PERICLES projektet ca. to år endnu. Der er således to år, hvor Marstal materialet kan spille en rolle i forhold til PERICLES. Det vil være rigtig godt, hvis vi kan starte op allerede her efter sommerferien (2019), så eleverne kan foretage interviews og forberede resultaterne i løbet af skoleåret 2019-2020. Forløbet vil så kulminere i en udstilling på Marstal Søfartsmuseum i sommeren 2020.

I det følgende finder I lidt baggrundsinformation om projektet. Jeg følger op med mere relevant materiale til jer, når vi er kommet lidt nærmere detaljerne for, hvordan projektet skal forløbe, og hvilket materiale I har brug for.

Jeg ser meget frem til vores samarbejde.

De bedste hilsner

Alyne Delaney
Projektleder





PERICLES projektet og casestudierne

PERICLES er det EU-finansierede projekt "Bevarelse og bæredygtig styring af kulturarven og landskaber i europæiske, kyst- og maritime regioner" med partnere fra ni lande over hele EU, fra Estland til Nordirland og Portugal til Grækenland.

PERICLES fremmer bæredygtig, inddragende forvaltning af kulturarven i de europæiske kyst- og maritime regioner gennem en unik tværfaglig og geografisk bred tilgang. Projektets overordnede mål er at udvikle og demonstrere en ramme for at forstå, bevare og udnytte den maritime kulturarv til samfundsmæssigt gode.

Hjertet i PERICLES projektet er casestudierne, hvor fænomenerne 'kystnær og maritim kulturarv' undersøges i praksis. Der bliver en række cases fordelt over de lande, der deltager i PERICLES projektet, og i Danmark har vi tre: Slettestrand, Vilsund og Ærø/Marstal. Ud over de tre lokale projekter vil vi også se på fællestræk og forskelle mellem de tre områder.

Følg PERICLES her:

<https://www.facebook.com/PericlesProject/>

Twitter: @PericlesProject

Instagram: PERICLES_Cultural_Heritage

website: <https://www.pericles-heritage.eu/>





Maritim/Søfart kulturarvsprojekt i Marstal

Marstal udgør et af de tre danske case-studier i PERICLES projektet. I denne case vil undersøgelsen af den lokale maritime kulturarv foregå i samarbejde med lokale skoler, lærere og elever og Marstal Søfartsmuseum vil danne en del af rammen for formidlingen af resultaterne.

Gennem arbejdet med den maritime kulturarv lærer eleverne deres egen historie og kultur gennem aldersrelaterede aktiviteter. Via interviews med lokale søfarere og andre i havgående skibsrelaterede industrier undersøger eleverne forbindelsen mellem maritime arv, deres samfund og deres eget liv. I processen dokumenterer og bevarer eleverne disse menneskers rige viden og erfaringer til fremtidige generationer. Elevernes arbejde vil blive brugt i en udstilling på Marstal Søfartsmuseum. Interviewene vil endvidere blive bevaret til fremtidig brug af offentligheden og forskere.

Overordnede ambitioner for projektet

1. At skabe kendskab til maritim kulturarv gennem samarbejde mellem elever, lærere, lokale interessenter og medlemmer af lokalsamfundet
2. At eleverne opnår ud over viden om den lokale kulturarv opnår selvtillid og metodiske færdigheder (designe og gennemføre interviews)
3. At præsentere visuelle og mundtlige data/viden i forskellige udformninger, herunder en offentlig udstilling på Marstal Søfartsmuseum

Projekt mål

- Skabe eller øge elevers bevidsthed om- og forståelse af den maritime kulturarv ved at udforske elevernes egne forbindelser til den (socio-kulturelle, økonomiske og økologiske)
- Udstyre eleverne med evner og kunnen til at undersøge og dokumentere den maritime kulturarv og deres samfund/Ærøs historie
- Støtte til læring på tværs af discipliner
- Engagere elever som partnere i arbejde, der har formål i samfundet

Pædagogisk fundament: stedbaseret læring

Pædagogikken omfatter 'stedbaseret læring', som er en uddannelsesmodel, der bruger samfundet som kontekst for læring, herunder dets unikke historie, miljø, kultur, økonomi, litteratur og kunst. Elevernes arbejde fokuserer på samfundets behov og interesser, og medlemmer af lokalsamfundet tjener som ressourcer og partnere i undervisning og læring.

Perspektiverende projekter

Ud over det konkrete projekt, kan projektet danne baggrund for, at eleverne/skolen fortsætter samarbejdet med medlemmer af lokalsamfundet ved at skabe fremtidige, lokale projekter, som direkte bruger oplysningerne fra interviewene. Eksempelvis kan interviewene samles i en bogserie med ledsagende fotografier og kunstværker, eller eleverne kan skrive indhold og designe informationsmateriale om lokale historiske steder, skrive artikler til lokale medier, arrangere kunstudstillinger til de lokale kunstnere, der blev lavet interviews med, eller for kunst skabt af eleverne selv under interviewene.





Kystnær kulturarv – hvad er det?

I forbindelse med PERICLES projektet har vi arbejdet med at komme nærmere på en forståelse af 'maritim kulturarv', og hvordan den adskiller sig fra, hvordan vi ellers forstår 'kulturarv'.

Begrebet 'kulturarv' har udviklet sig meget siden den fælles, internationale indsats for at beskytte verdens kulturarv for alvor startede efter anden verdenskrig med oprettelsen af UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization). I starten var der fokus på fysiske kulturarv såsom bygninger, klenodier, kunstværker og lignende. I dag omfattes også den immaterielle kulturarv af UNESCOs deklamationer, herunder traditioner, sange, lokal viden, sprog, dans og lignende. Først inden for de senere årtier er det for alvor blevet drøftet, hvad maritim kulturarv er, og hvordan vi bedst beskytter den. Den maritime kulturarv er både materiel (fx fyrtårne, traditionelle skibe, fiskebåde, fiskeredskaber samt den kulturarv, der findes under vandet, fx skibsvrag) og immateriel (fx traditionel viden om at bygge både og lokale traditioner i kystsamfundene). Dertil kommer den unikke atmosfære, der ofte findes i et kystsamfund, som kan være svær at definere, det særlige landskab og unikke natur, der ofte findes.

Vi arbejder med at komme tættere på forståelsen af maritim kulturarv med henblik på at undersøge, hvordan kulturarven kan komme bedre i spil til gevinst for lokalsamfundet, samtidig med at den beskyttes. Derfor undersøger vi sammenhængen mellem maritim kultur og identitetsdannelse samt de risikofaktorer, som kystnære samfund står overfor i det moderne samfund. Det er i den kontekst, eleverne skal se sig selv som 'udforskere' af den maritime kulturarv i Marstal.

Ovenstående er blot en kort introduktion, og vi fortæller gerne mere om projektet og sender relevant information og litteratur.

Metode: hvordan laver man et interview?

Kerneopgaven i elevernes undersøgelse vil være interviews med relevante personer med viden eller erfaring, som kan hjælpe med at kaste lys over den maritime kulturarv i Marstal (/på Ærø). Via interviews kan eleverne opnå viden om, hvordan interviewpersonerne forstår deres verden, deres liv, og hvordan de med deres egne ord beskriver egne opfattelser og meninger.

Vi kan sammen drøfte, hvem det vil være relevant at kontakte. Der vil måske være 2-3 relevante typer eller grupper af videnspersoner, og der skal måske foretages 2-3 interviews i hver gruppe.

Eleverne vil blive introduceret til metoden for, hvordan man foretager et professionelt interview. Kort fortalt kan en interviewundersøgelse deles op i syv faser. Vi uddyber faserne på et senere tidspunkt og vil også gerne hjælpe elever og lærere undervejs i undersøgelsen. Resultaterne som vil indgå som en del af PERICLES projektet. Her kommer et kort overblik:

1. fase: Tematisering

I denne fase konkretiseres formålet med undersøgelsen og det emne, der skal undersøges.

2. fase: Design

Først laves 'forskningsspørgsmålene', som er de spørgsmål, eleverne gerne vil have besvaret i undersøgelsen. På den baggrund skal det overvejes, hvordan det vil være hensigtsmæssigt at formulere spørgsmålene henvendt til interviewpersonen, kaldet 'interviewspørgsmål'. Et eksempel kan være forskningsspørgsmålet: 'påvirker den lokale, maritime kulturarv interviewpersonens selvopfattelse?', som vil skulle brydes ned i flere mere simple interviewspørgsmål i et mere naturligt flydende talesprog.





Det er vigtigt, at eleverne får støtte til at lave både forskningsspørgsmål og interviewspørgsmål og sikre, at eleverne får undersøgt det, de gerne vil, uden at stille ledende spørgsmål eller komme til at spørge om noget andet end det, de gerne vil undersøge.

Interviewguiden er den samlede række interviewspørgsmål, eleven gerne vil stille. Interviewguiden kan være mere eller mindre 'struktureret'. Dermed menes, at interviewene kan laves, så eleverne er mere eller mindre fri til stille ekstra opklarende spørgsmål, hvis interviewpersonen giver et svar, som eleven finder interessant og gerne vil have uddybet.

3. fase: Interviewene gennemføres. Eleverne kan optage dem eller videofilme dem (de skal dog sikre sig tilladelse hertil). Måske vil eleverne også tage fotos til udstillingen på Marstal Søfartsmuseum.

4. fase: Transskription

Efter interviewene skal de transskriberes, hvilket vil sige, at eleverne skal skrive svarene fra interviewpersonerne ned. Transskriberingen skal helst være nogenlunde ensartet for de elever, der deltager i transskriberingsarbejdet. Det vil sige, at man på forhånd bliver enige om nogle retningslinjer, herunder om interviewene skal skrives ned i alle detaljer, eller om det er ok at lave stikord eller sammenfatninger, hvis der er passager i interviewene uden vigtig information. I denne fase kan eleverne også samle 'gode citater', som evt. kan indgå i udstillingen.

5. fase: Analyse

Interviewene bliver efterfølgende blive analyseret – det vil sige, eleverne skal tolke de svar, de har fået, og derved finde frem til svarene er på deres forskningsspørgsmål (altså de oprindelige spørgsmål, de gerne vil have svar på gennem undersøgelsen).

6. fase: Verifikation

I forbindelse med analysen tjekker eleverne, om de med deres interviewspørgsmål reelt også fik svar på deres forskningsspørgsmål.

7. fase: Rapportering

Eleverne formidler resultaterne af undersøgelsen i f.eks., en udstilling på Marstal Søfartsmuseum.

